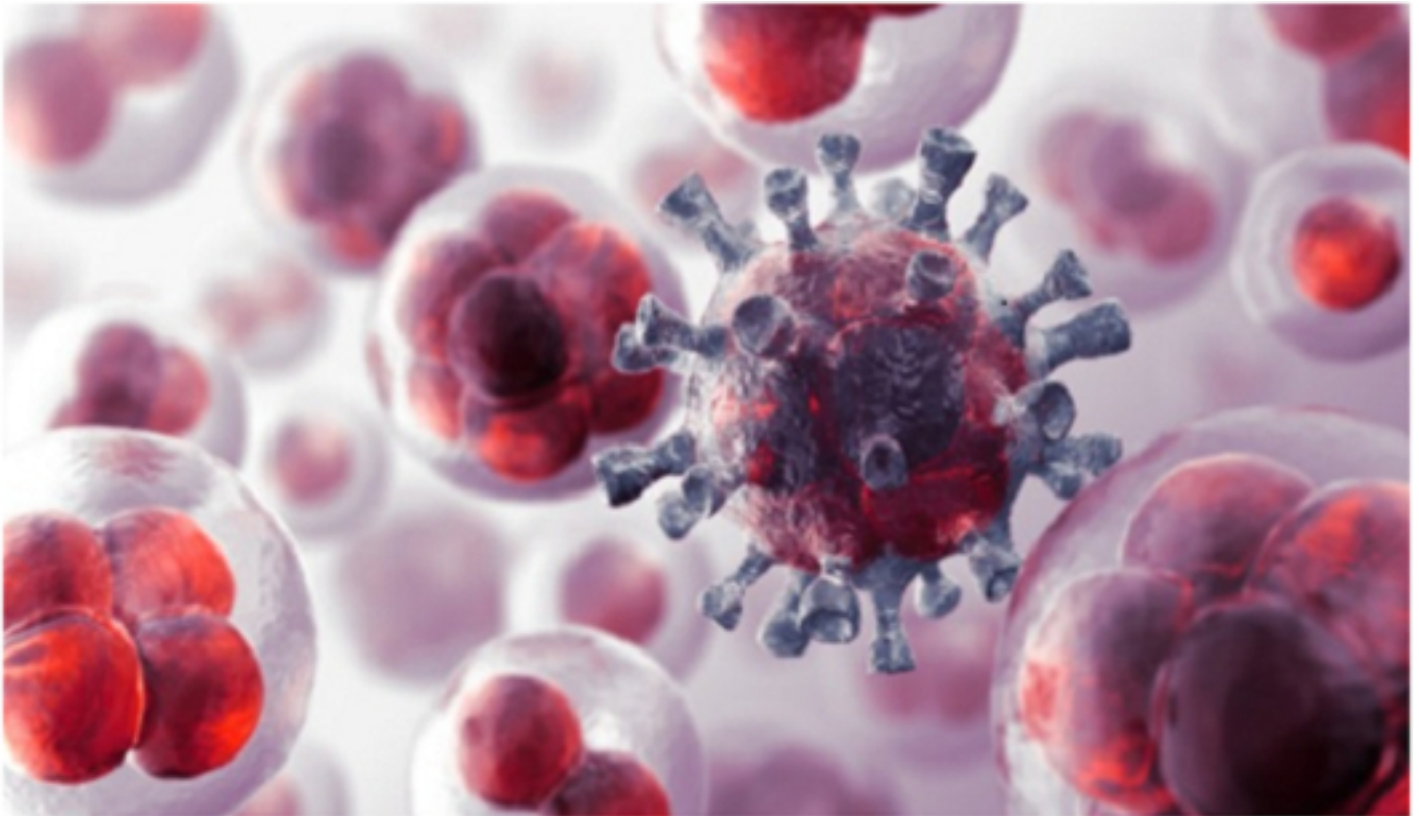

Ung thư chưa rõ nguyên phát (CARCINOMA OF UNKNOWN PRIMARY)

Vị trí bài Biên tập viên

Thứ ba, 20 Tháng 6 2017 19:54 - Lần cập nhật cuối Thứ ba, 20 Tháng 6 2017 21:21

BS Lê Trung Nghĩa-Khoa Ung bướu

I. Định nghĩa: ung thư chưa rõ nguyên phát được xác định là khối u di căn được đánh giá theo tiêu chuẩn bao gồm tiền sử bệnh, khám lâm sàng, xét nghiệm máu thường quy, xét nghiệm nước tiểu, chụp quang tuyến, chụp CT Scan, và đánh giá mô học mà không xác định được cơ quan đầu tiên bệnh ung thư.

II. Đặc tính học: Tỷ lệ suất xuất hiện từ 2% đến 4% tất cả các ca bệnh được chẩn đoán ở Hoa Kỳ là ung thư chưa rõ nguyên phát (CUP). Giới tính: tỷ lệ nam/nữ là khoảng 1/1. Tuổi khởi phát trung bình khoảng 60 tuổi.

III.Các đặc điểm lâm sàng và tiên lượng.

1.1. Các đặc điểm lâm sàng

Ban đầu, hầu hết bệnh nhân phân nặn với triệu chứng nội đi căn, các vị trí ban đầu thường gặp được liệt kê trong bảng 1.1 và 1.2.

Bảng 1.1 Các vị trí ban đầu thường gặp.

Vị trí

Tỷ lệ phần trăm

Khoảng giao động(%)

hệ số

26

Ung thư chưa rõ nguyên phát (CARCINOMA OF UNKNOWN PRIMARY)

Vị trí bệnh Biên tập viên

Thứ ba, 20 Tháng 6 2017 19:54 - Lần cập nhật cuối Thứ ba, 20 Tháng 6 2017 21:21

14-37

phổi

17

16-19

xương

15

13-30

gan

11

4-19

Ung thư chưa rõ nguyên phát (CARCINOMA OF UNKNOWN PRIMARY)

Viết bởi Biên tập viên

Thứ ba, 20 Tháng 6 2017 19:54 - Lần cập nhật cuối Thứ ba, 20 Tháng 6 2017 21:21

não

8

7-10

Màng phổi

7

2-12

da

5

0-22

Phúc mịch

4

Ung thư chưa rõ nguyên phát (CARCINOMA OF UNKNOWN PRIMARY)

Viết bởi Biên tập viên

Thứ ba, 20 Tháng 6 2017 19:54 - Lần cập nhật cuối Thứ ba, 20 Tháng 6 2017 21:21

1-6

* Dựa liệu được thu thập từ 611 bệnh nhân (vị trí di căn rõ ràng hoặc triệu chứng đầu tiên được ghi nhận trên từng bệnh nhân) .

Bảng 1.2 Các vị trí di căn đầu tiên.

Vị trí

Tỷ lệ phần trăm(%)

Khoảng giao động(%)

hệ ch

41

20-42

Gan

34

Ung thư chưa rõ nguyên phát (CARCINOMA OF UNKNOWN PRIMARY)

Viết bởi Biên tập viên

Thứ ba, 20 Tháng 6 2017 19:54 - Lần cập nhật cuối Thứ ba, 20 Tháng 6 2017 21:21

33-43

xung

29

29

phổi

27

26-31

Màng phổi

11

11-12

Ung thư chưa rõ nguyên phát (CARCINOMA OF UNKNOWN PRIMARY)

Viết bởi Biên tập viên

Thứ ba, 20 Tháng 6 2017 19:54 - Lần cập nhật cuối Thứ ba, 20 Tháng 6 2017 21:21

Phúc m c

9

não

6

6

tuyến thần kinh th n

6

4-6

da

4

tổ chức

Ung thư chưa rõ nguyên phát (CARCINOMA OF UNKNOWN PRIMARY)

Viết bởi: Biên tập viên

Thứ ba, 20 Tháng 6 2017 19:54 - Lần cập nhật cuối: Thứ ba, 20 Tháng 6 2017 21:21

3

* Dựa liệu được thu thập từ 1051 bệnh nhân (tất cả vị trí di căn trên từng bệnh nhân đều được tính).

2. Tiên lượng.

Nhìn chung, thời gian sống trung bình của bệnh nhân có ung thư chưa rõ nguyên phát là 6 đến 9 tháng. Ít hơn 20% bệnh nhân sống trên 1 năm, và 10% sống thêm 5 năm.

Yếu tố + Các yếu tố tiên lượng xấu bao gồm:

- Nam giới.
- Ung thư biểu mô tuyến.
- Tăng số lượng các cơ quan có liên quan đến biểu hiện ban đầu.
- Có di căn tại gan và tuyến thượng thận.
- Có di căn hạch thượng đòn.

+ Các yếu tố tiên lượng thuận lợi bao gồm

Ung thư chưa rõ nguyên phát (CARCINOMA OF UNKNOWN PRIMARY)

Vị trí bài Biên tập viên

Thứ ba, 20 Tháng 6 2017 19:54 - Lần cập nhật cuối Thứ ba, 20 Tháng 6 2017 21:21

-không có di căn hạch bạch huyết.

-U t bào th n kinh n i t i t.

* M t nghiên c u trên 1000 b nh nh n (t i trung tâm M.D Anderson Cancer Center) cho th y m t vài nhóm tiên l ng đ c th hi n trong b ng 2.1

B ng 2.1 Trung bình s ng còn trong m t s nhóm tiên l ng.(đ c tính b ng tháng).

Thời gian s ng còn (tháng)

40

24

5

Bi u hi n lâm sàng

1 ho c 2 c quan di căn, không ph i ung th bi u mô tuy n, không có s tham gia c a gan- x ng- tuy

Di căn gan và u t bào th n kinh n i t i t

Ung thư chưa rõ nguyên phát (CARCINOMA OF UNKNOWN PRIMARY)

Vị trí biên tập viên

Thứ ba, 20 Tháng 6 2017 19:54 - Lần cập nhật cuối Thứ ba, 20 Tháng 6 2017 21:21

-Di căn gan, không phải tế bào thụy tinh nội tiết, bệnh nhân > 61,5 tuổi.

-Di căn tuyến thượng thận.

IV. Chẩn đoán

- Đánh giá ban đầu của bệnh nhân hiện các công việc sau:

+ khai thác tiền sử và khám lâm sàng: thăm khám vú và phụ khoa phụ nữ, khám tiền liệt tuyến và tình hoàn nam giới, thăm khám đờu/cổ và trực tràng cho tất cả bệnh nhân.

+ Bệnh nhân xét nghiệm: công thức máu, sinh hóa máu, nồng độ tiu.

+ chẩn đoán hình ảnh: nếu có triệu chứng, xét nghiệm PET scan ngay ban đầu cho ung thư tế bào vảy và ung thư cổ tử cung.

- Cần lấy mẫu mô khi sinh thiết đầu tiên.

- Việc đánh giá chính xác bệnh lý là rất quan trọng.

- Kiểm tra bằng kính hiển vi có độ phân giải cao.

Ung thư chưa rõ nguyên phát (CARCINOMA OF UNKNOWN PRIMARY)

Vị trí bài Biên tập viên

Thứ ba, 20 Tháng 6 2017 19:54 - Lần cập nhật cuối Thứ ba, 20 Tháng 6 2017 21:21

- Nhắm mục tiêu mô miên dịch nên được thực hiện cho tất cả các ca ung thư chưa rõ nguyên phát kém biệt hóa. Bảng 3.1 liệt kê một số kỹ thuật nhuộm mô miên dịch liên quan.

Ngoài ra, một số dấu hiệu hữu ích khác là nhân tế bào phiên mã yếu tố giáp (TTF-1) dương tính trong ung thư phổi và ung thư tuyến giáp, WT-1 dương tính với ung thư trung mô và ung thư tế bào mầm buồng trứng.

Nên xem xét chế độ kính hiển vi điện tử nếu khi nào không xác định được bệnh lý mô miên dịch.

Bảng 3.1 : Nhuộm mô miên dịch dùng trong chẩn đoán phân biệt ung thư chưa rõ nguyên phát.

Loại kháng thể

cytokeratin

Leukocyte common antigen

S100 protein, HMB 45

Neuron-specific enolase, chromogranin

Vimentin desmin

Ung th^o ch^o a r^o nguyên phát (CARCINOMA OF UNKNOWN PRIMARY)

Vi^ot b^oi Biên t^op viên
Th^o ba, 20 Tháng 6 2017 19:54 - L^on c^op nh^ot cu^oi Th^o ba, 20 Tháng 6 2017 21:21

Ung th^o bi^ou mô

+

—

—

+/_

—

Lymphoma

—

+

—

—

—

Ung th_o ch_o a r_o nguyên phát (CARCINOMA OF UNKNOWN PRIMARY)

Vi_ot b_oi Biên t_op viên

Th_o ba, 20 Tháng 6 2017 19:54 - L_on c_op nh_ot cu_oi Th_o ba, 20 Tháng 6 2017 21:21

Ung th_o h_oc t_o

—

—

+

+/_

—

Ung th_o m_o liên k_ot

—

—

—

—

Ung thư chưa rõ nguyên phát (CARCINOMA OF UNKNOWN PRIMARY)

Vị trí báo biên tập viên

Thứ ba, 20 Tháng 6 2017 19:54 - Lần cập nhật cuối Thứ ba, 20 Tháng 6 2017 21:21

+

U thư n kinh n i ti t

+

—

—

+

—

Các dấu hiệu u ph biến đ c li t kê trong b ng 3.2

C quan ban đ u

T l ph n trăm(%)

ph i

Ung thư chưa rõ nguyên phát (CARCINOMA OF UNKNOWN PRIMARY)

Vị trí bệnh Biên tập viên

Thứ ba, 20 Tháng 6 2017 19:54 - Lần cập nhật cuối Thứ ba, 20 Tháng 6 2017 21:21

23.7

tu

21.1

buồng trứng

6.4

thận

5.5

dày

4.6

gan

Ung thư chưa rõ nguyên phát (CARCINOMA OF UNKNOWN PRIMARY)

Viết bởi Biên tập viên

Thứ ba, 20 Tháng 6 2017 19:54 - Lần cập nhật cuối Thứ ba, 20 Tháng 6 2017 21:21

4.3

tiến liệu tuyến

4.1

vú

3.4

tuyến thượng thận

2.2

tuyến giáp

2.2

đường niệu/ bàng quang

1.9

Ung thư chưa rõ nguyên phát (CARCINOMA OF UNKNOWN PRIMARY)

Viết bởi: Biên tập viên

Thứ ba, 20 Tháng 6 2017 19:54 - Lần cập nhật cuối: Thứ ba, 20 Tháng 6 2017 21:21

thực quĩn

1.5

hạch lympho

1.5

Túi mật/ đường mật

1.2

tế bào mầm tinh hoàn

1

Trung mô

0.5

Ung thư chưa rõ nguyên phát (CARCINOMA OF UNKNOWN PRIMARY)

Vị trí bài Biên tập viên

Thứ ba, 20 Tháng 6 2017 19:54 - Lần cập nhật cuối Thứ ba, 20 Tháng 6 2017 21:21

tiểu cùng

0.3

khác

9.3

Toàn bộ

100

**** Dữ liệu được thu thập từ 1453 bệnh nhân có ung thư chưa rõ nguyên phát, chẩn đoán được các thủng hiên trong suốt cuộc đời hoặc khám nghiệm tử thi là 582 bệnh nhân.**

Các công nghệ gen và protein đã trở thành những công cụ có giá trị trong việc chẩn đoán ung thư chưa rõ nguyên phát. Ba xét nghiệm thông minh mới có là M là TYPE ID với ung thư sinh học, một RT-qPCR 99 gen cung cấp phân loại phân tử của 39 loại khối u trong ung thư di căn với độ nhạy 85% và độ chính xác 99% được hiển thị; Các mô hình Pathwork của Origi Test, có hơn 2000 gen xác định 15 vị trí ban đầu, với 89% độ nhạy và 99% độ chính xác hiển thị. Rosetta miRview, 48 microRNAs RT-qPCR, với 85% độ chính xác 90% độ nhạy và 99% độ chính xác hiển thị